

MEHANIZAM UNIJE ZA CIVILNU ZAŠTITU

Tomislav Marević

MUP RCZ

Sektor za pripravnost i koordinaciju

UVOD

Civilna zaštita obuhvaća **preventivne mjere** za smanjenje učinka budućih izvanrednih situacija ili katastrofa i **pomoć stanovništvu** kojemu je ona potrebna nakon prirodne katastrofe ili katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem.

Ovisno o prirodi katastrofe, ta pomoć može imati različite oblike, kao što su:

- operacije potrage i spašavanja
- gašenje šumskih požara i požara u urbanim sredinama
- razmještanje medicinskog osoblja
- medicinska oprema i lijekovi
- pročišćavanje vode
- privremena skloništa za izvanredne situacije
- sigurna repatrijacija građana i građanki EU-a.

UVOD

Zemlje pogođene katastrofama velikih razmjera često su preopterećene, a njihov kapacitet za odgovor ograničen.

Stoga je ključno pružiti **koordiniran odgovor na razini EU-**
a kako bi se:

- osiguralo pružanje pomoći ondje gdje je potrebna
- izbjeglo udvostručivanje pružanja pomoći.

MEHANIZAM EU-A ZA CIVILNU ZAŠTITU

Mehanizmom EU-a za civilnu zaštitu koordinira se odgovor na razini EU-a na prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem. Njegov je cilj:

- **poticati suradnju** među nacionalnim tijelima civilne zaštite
- **povećati razinu javne svijesti** o katastrofama i pripravnost na njih
- omogućiti **brzu, djelotvornu i koordiniranu pomoć** pogođenom stanovništvu.

Uz 27 država članica EU-a u mehanizmu sudjeluje i osam zemalja koje nisu članice EU-a: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Island, Norveška, Sjeverna Makedonija, Srbija i Turska.

MEHANIZAM EU-A ZA CIVILNU ZAŠTITU

Projekti koji se sufinanciraju:

- Projekti prevencije - doprinose razvoju politika prevencije nesreća, povezivanju dionika i politika kroz ciklus upravljanja nesrećama te poboljšanja učinkovitosti postojećih instrumenata politike za prevenciju nesreća
- Projekti pripravnosti (otkrivanje, edukacija, umrežavanje, vježbe, mobilizacija stručnjaka) - doprinose poboljšanju učinkovitosti žurnog djelovanja unaprjeđenjem pripravnosti i svijesti o snagama civilne zaštite, potpori nastojanjima zaštite građana, okoliša i imovine u slučaju prirodnih katastrofa i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem, omogućavanju suradnje među zemljama u kontekstu pripravnosti civilne zaštite i onečišćenja mora
- Mreža znanja – projekti doprinose promicanju i jačanju daljnje izgradnje mreže znanja, partnerstva i networkinga u okviru mreže znanja MUCZ-a u sklopu koje se financiraju i terenske vježbe civilne zaštite

MEHANIZAM EU-A ZA CIVILNU ZAŠTITU

- **Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije (ERCC)** operativno je središte Mehanizma za civilnu zaštitu. Centar neprekidno prati događaje u svijetu i koordinira napore EU-a u pogledu odgovora na katastrofe.
- **Europska udružena sredstva za civilnu zaštitu** su prethodno namijenjenim dobrovoljno udruženim sredstvima država članica za hitno razmještanje u EU-u ili izvan njega.

RESCEU

EU je 2019. uspostavio **pričuvu sustava rescEU**, koja obuhvaća:

- flotu zrakoplova i helikoptera za gašenje požara
- zrakoplove za medicinsku evakuaciju
- zdravstvene timove za hitne slučajeve i poljske bolnice
- zalihe medicinske opreme i mobilne laboratorijske kapacitete
- kapacitete za otkrivanje, dekontaminaciju i stvaranje zaliha za odgovor na kemijske, biološke, radiološke i nuklearne nesreće
- privremena skloništa
- prijevoz i logistiku.

ZAKLJUČAK

Bilo koja zemlja u svijetu, a također i Ujedinjeni narodi i njegove agencije te druge međunarodne organizacije, mogu zatražiti pomoć iz Mehanizma EU-a za civilnu zaštitu ako razmjeri izvanredne situacije nadilaze njihove kapacitete za samostalan odgovor.

Od 2001. Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu **aktiviran je više od 600 puta** unutar i izvan EU-a.

Situacije u kojima je u posljednje vrijeme aktiviran uključuju:

- **potres** u Turskoj i Siriji (2023.)
- rat Rusije protiv **Ukrajine** (2022.)
- izvanrednu zdravstvenu situaciju zbog bolesti **COVID-19** (2020. i 2022.)
- **šumske požare** u Europi (2021. i 2022.)
- repatrijacije iz **Afganistana** (2021.).

Disaster
stricken
country

Zahtjev za pomoć

Prihvat / zahvala na
ponuđenoj pomoći
Situacijska izvješća

ERCC

Ponuda pomoći

Upućivanje EU CZ tima

Koordinacija prijevoza

HVALA NA PAŽNJI!

Tomislav Marević

tmarevic@mup.hr

+385911121008